

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ ЛІНГВІСТИКИ ТА ПЕРЕКЛАДУ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЛОЛОГІЧНОЇ НАУКИ:
СУЧАСНІ НАУКОВІ ДИСКУСІЇ**

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

24-25 березня 2017 р.

м. Одеса

УДК 80(063)
ББК 80я43
А 43

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова організаційного комітету:

Ступак І. В. – доктор філологічних наук, професор, декан факультету лінгвістики та перекладу МГУ

Члени організаційного комітету:

Зайцева К. Б. – кандидат філологічних наук, доцент;
Морозова І. Б. – доктор філологічних наук, професор;
Мартинюк О. А. – кандидат філологічних наук, доцент;
Міхальцо А. О. – кандидат філологічних наук, доцент;
Морошану Л. І. – кандидат філологічних наук, доцент;
Образцова О. М. – доктор філологічних наук, професор;
Петлюченко Н. В. – доктор філологічних наук, професор;
Рижих В. І. – кандидат філологічних наук, доцент;
Таланова Л. Г. – кандидат педагогічних наук, доцент;
Таранець В. Г. – доктор філологічних наук, професор.

А 43 **Актуальні проблеми філологічної науки: сучасні наукові дискусії:** матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Одеса, 24-25 березня 2017 року. – Одеса : Міжнародний гуманітарний університет, 2017. – 140 с.

ISBN 978-966-916-268-7

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, які стали предметом обговорення учасників міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми філологічної науки: сучасні наукові дискусії», що відбулась у м. Одесі 24-25 березня 2017 року в Міжнародному гуманітарному університеті.

Матеріали конференції можуть становити інтерес для наукових працівників, викладачів, студентів вищих навчальних закладів, а також для всіх, хто цікавиться сучасним станом та перспективами розвитку філологічної науки.

УДК 80(063)
ББК 80я43

ISBN 978-966-916-268-7

© Факультет лінгвістики та перекладу
Міжнародного гуманітарного університету, 2017

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

Жанрові та композиційно-сюжетні особливості повісті
«Безіменні плугатарі» Івана Садового

Клейменова Т. В......6

Культура мовлення сучасного студента: антиетикет чи формування сленгу?

Марку Е. О. 11

Навчальний заклад очима студентства: структурно-семантичний потенціал
концепту в текстах українського інтернет-журналу

Серебрянська І. М......15

Українська історія як джерело літературної творчості Олександра Довженка

Троша Н. В. 17

НАПРЯМ 2. РОСІЙСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

О причинах утраты переходности русскими глаголами:
постановка вопроса и возможности поиска ответа

Некрылова Е. Л......23

НАПРЯМ 3. ЛІТЕРАТУРА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Літературознавчий дискурс китайської драматургії ХХ століття

Акімова А. О. 28

Силабічне віршування в румунській поезії кінця ХІХ – початку ХХ століття

Паладян К. І. 34

Особливості використання афро-американського діалекту
в популярній літературі

Сторчеус С. В......38

Особливості магічного у творчості Г. Гарсія Маркеса

Фока М. В. 42

НАПРЯМ 4. РОМАНСЬКІ, ГЕРМАНСЬКІ ТА ІНШІ МОВИ

Проблема суб'єкта мовлення в ситуації інтрасуб'єктної комунікації

Аніщенко І. М. 47

Поле футуральності в сучасній іспанській мові

Кіркоська І. С......52

Функції евфемізмів в сучасній англійській мові

Крива К. К. 55

Основні функції абревіатур у сучасному англомовному художньому тексті на основі роману А. Хейлі «Готель» Маркова К. С.	58
Роль інформаційних технологій у дистанційному навчанні Назарова Л. М.	61
Different means of expressing future actions in English Pokorna L. M.	65
Вербалізація іменників в англійській мові Рубанець Т. В.	70
Defining culture as an English social axiomen Soroka T. V.	75
Мовні знаки на позначення соціального статусу як навігаційні маркери у стереотипних соціокультурних сценаріях (на матеріалі сучасної німецької мови) Тітаренко М. В.	80
 НАПРЯМ 5. ЗАГАЛЬНЕ МОВОЗНАВСТВО	
Homonymy in terms of cognitive markedness Кіуко S. V.	84
Пози як жестові знаки концепту <i>гордия</i> у творах християнських письменників Ясіновська О. В.	89
 НАПРЯМ 6. ПОРІВНЯЛЬНО-ІСТОРИЧНЕ, ТИПОЛОГІЧНЕ МОВОЗНАВСТВО	
Базові концептні метафори як основоутворюючі чинники перцептивно-образного складника концептів щедрість – скупість в британському, німецькому, українському та російському мовних соціумах Петров О. О.	95
 НАПРЯМ 7. ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО	
Синтаксичні особливості відтворення вербалізованих емоцій у перекладі (на матеріалі дитячої літератури) Вознюк А. М.	100
Інструментальний та документальний типи перекладу Івашкевич Л. С.	104
Відголоски шекспірового «Короля Ліра» в українській полісистемі Кравцова М. О.	106

Акустический ритм устного судебного перевода Ренская И. И.	111
Фемінінний образ смерті у девонширській баладі «Lady Howard»: аналіз історичного прототипу Смольницька О. О.	116
Семантичні аспекти перекладу політичних термінів (на матеріалі порівняльного аналізу українського та англійського варіанту тексту Конституції України) Швелідзе Л. Д.	121

НАПРЯМ 8. МОВА І ЗАСОБИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Мовна норма в дериваційному полі медійного тексту (на матеріалі сучасної періодики) Заєць В. Г.	126
Благодійність як лінгвокультурологічний концепт: стратегії формування у мовній свідомості та в засобах масової інформації Караваєва Т. Л.	131
Графические особенности коммерческих номинаций Синявская О. Е.	134

НАПРЯМ 3. ЛІТЕРАТУРА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИЙ ДИСКУРС КИТАЙСЬКОЇ ДРАМАТУРГІЇ ХХ СТОЛІТТЯ

Акімова А. О.

*аспірант кафедри мов і літератур
Далекого Сходу та Південно-Східної Азії
Інституту філології*

*Київського національного університету імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна*

Аналізуючи теоретичні засади китайських драматургів ХХ століття слід відмітити характерну особливість у китайській літературі, зокрема протягом останніх десятиліть було проведення ряду реформ (як економічних, так і політичних), що мали на меті пожвавити мистецьку діяльність. Хвиля репресій, що прокотилася Китаєм упродовж «культурної революції», позбавила новітню літературу великої кількості митців. Заангажоване бачення дійсності, вказівки писати виключно на окреслені теми, зведена до мінімуму критика, позбавили оновлювану китайську літературу жаданого експериментаторства та бажання бути зрозумілою зарубіжним читачам.

На художню динаміку китайської драматургії ХХ століття вплинули як загальносвітові літературні процеси, так і прагнення митців до реформування їхнього національного репертуару через написання п'єс оновленої форми та змісту. Неодноразово митці (серед яких були і Ся Яня, Цао Юя, Лао Ше, Сун Чжи-ді та інші) не мали можливості повністю проявити себе, адже, цілком залежали від політичної волі тодішніх лідерів. Провідною у першій половині ХХ століття стає думка про те, що література, а, відповідно, і драма – це твори, написані виключно для народних мас, отже, є агітаційним засобом показу картин життя [3]. Як приклад, написане Хе Цзін-чжі та Діном Ні у січні-квітні 1945 року лібрето до народної легенди про селянську дівчину Сі-ер, що була досить широко розповсюджена у північній частині провінції Шеньсі. Або п'єса Ся Яня «Під даха-

ми Шанхаю» (1937 р.), у якій декорація це лише натяк, що має викликати певні асоціації. Адже, упродовж всього драматичного твору використано виключно внутрішнє оформлення двоповерхової будівлі, детально виписаної у вступних ремарках, коли «розріз будинку дозволяє одночасно бачити все, що відбувається у вітальні, задній кімнаті, кімнаті над вітальною і на сходовій клітці. Мешканців кухні можна побачити через двері та вікно, мешканців мансарди – лише через вікно» [10, с.16]. Задля посилення нагнітання подій, їх перебігу, акцентів на настроях персонажів Ся Янь постійно підкреслює, що йде дощ.

На нашу думку, на тематику драматургії ХХ століття суттєво вплинули внутрішньо-територіальні зміни, що сталися у цей час у Китаї. До проголошення у 1949 році Китайської народної республіки, задля поліпшення життя акторів, можливості створювати театри у великих містах, 1930 року була створена Ліга лівих театральних колективів (з 1931 року перейменована у Лігу лівих театральних діячів країни). Сцена стає потужним засобом пропаганди, підняття свідомості, заклик до боротьби проти японської агресії та багаточисленними внутрішніми ворогами [1]. На естетичні пошуки китайських митців ХХ століття, за слушним зауваженням А. Радіонова [2], вплинув поділ літератури на чотири течії: ідеологія Гоміньдану, у витоків якої стояв Сунь Ятсен [孫逸仙/ 孙逸仙], коли було розпочато не лише реформу літературної мови, а й оформлення нових зразків літератури, що тяжіли до європейських (наприклад, твори Лю Бай-юя – 劉白羽). Діячі, які творили на території, що перебувала під контролем Мао Цзе-дуна і, відповідно, тяжіли до соціалістичних ідей, проголошення «культурної революції», першопочатком якої було цькування історичної драми У Ханя «Розжалування Хай Жуя» (1961 рік). Твори про частину Китаю, що була частково окупована Японією (Ма Фін і Сі Жук «В горах Люйляну»), «література іноземних концесій у Шанхаї» (твори Оуян Шаню, Му Шііна, Ши Чжецуна, Е Лінфена) [2].

На жаль, нетривалим із точку зору експериментаторства у драматургії був і «курс ста квітів», своерідну реформу через суперництво театральних шкіл, що розпочався у наприкінці 50-х років ХХ століття і був штучно згорнутий із ідеологічних та політичних міркувань 1960 року. Але курс, проголошений партією Мао Цзе-дуна, допоміг виявити усіх неблагонадійних митців.

Кінець 40-х – 70-х років минулого століття, до кінця правління Мао Цзедуна, позначився боротьбою з китайською культурною інтелігенцією, що, у свою чергу, не самим позитивним чином вплинуло й на драматургію. Так, С. Грінблат, американський дослідник-синолог, нарахував 63 політико-ідеологічні кампанії за період з 1949 по 1965 роки [4, с. 308]. Саме у ті часи почалося тотальне впровадження ідеології підпорядкування ідеям комуністичної партії Китаю, розробленням ідеологічних стандартів, тем, образів, все інше було визнано як небезпечне та вороже.

Спорадичне, здебільшого ідеологічно-вивірене бачення розвитку новітньої китайської драматургії, виявила потребу системного та цілісного її бачення. Саме тому окреслений період у дисертаційній роботі представлений іменами як ідеологічно вивіраних драматургів Діна Ні та поета Хе Цзін-Чжі, так і класика Тянь Ханя, експериментаторів-авангардистів із формою Лю Шугана, Лі Ваньфена, Лань Інхая, Цзинь Юня, Ван Пейгуна. Новими із точки зору вивчення та дослідження у новітній китайській драматургії стане і аналіз п'єс задекларованих авторів із точку зору поєднання вербального та візуального.

Безсумнівно, увагу на творчий процес, який тривав і триває у Китаї зараз, відкриває ширші можливості ґрунтовного осмислення самотності та своєрідності китайських драм. Так, необхідність змін у новітній китайській літературі одними із перших побачили та теоретично оформили у статтях Ху Ши та Чень Дусю. Відомий китайський вчений, поет, філософ Ху Ши (胡適), який на початку ХХ століття здобув освіту в Сполучених Штатах Америки, захоплювався вченням Джона Дьюї, очолив видавництво прогресивної на той час у Китаї «Нової молоді». У статті «文学改良刍议» («Попередні пропозиції з реформи літератури»), надрукованій 1 січня 1917 року, автор слушно зазначав, що зміни у літературі необхідно розпочати із виконання 8 пунктів, а саме: писати зі змістом (须言之有物); не наслідувати давнім (不摹仿古人); дотримуватися граматичних норм (须讲求文法); не впадати у меланхолію (不作无病之呻吟); відмовитися від набридливих літературних кліше (务去烂调套语); не використовувати туманних літературних натяків (不用典); відмовитися від ритміко-мелодійної парності побудови тексту (不讲对仗); не позбуватися просторіччя та популярних висловлювань (不避俗字俗语) [5]. Важливим є те, що у пункті «Писати зі змістом»

Ху Ши точно підкреслив, що текст – це не лише слова, і нема в цьому нічого складного; але навіщо література без суті?... Тому, коли я кажу «зміст», я маю на увазі вислів давніх: «література – носій високих ідеалів» [5].

Щодо стану у драматургії, то, за влучним зауваженням Ху Ши, країна має досить багато драматичних творів, особливо ханьцев. Адже, як далі пише автор, що його країна завжди була багата літературними талантами. Ху Ши з гордістю пише про те, що саме його покоління багате на нові літературні досягнення [5].

У свою чергу, Чень Дусю у статті «文学革命论» («Роздуми про літературну революцію»), що вийшла друком 1 лютого 1917 року (через місяць після друку Ху Ши), наголошував на тому, що оновлення є необхідною умовою розвитку китайської літератури у нові часи. До того ж, п'єси, написані за часи династій юань та Мін, так само, які Мін та Цін є чудовими літературними прикладами із нещодавньої історії. На жаль, як далі продовжує автор, ці жанри були загублені, не змогли розвинутися далі. Сучасна література, на думку Чень Дусю, є вульгарною та банальною, і поруч не стоїть із літературою європейською. За оновлення національної драматургії, проти засилля у ній масок, співу, а не розмовної мови, виступав і Цянь Сюаньтун, який, як і попередні автори, відстоював думку про те, що необхідно брати найкраще із західних драматургів, а не спиратися виключно на китайських авторів [6].

Попри розгортання дискусій, китайська драматургія 20-х років ХХ століття не дала яскравих зразків. Лише згодом, новаторство з'явилося із появою п'єс Тянь Ханя. А вже сучасні дослідники, зокрема В. Аджимамудова та М. Спешнев, аналізуючи драматургію 60-х – 80-х років минулого століття, віднесли п'єси Тянь Ханя до авангардних [7].

Зобразити життя таким, як воно є, особливо на околицях, спробував і відомий китайський митець Лао Ше (老舍), який загинув наглою смертю у серпні 1966 року. На жаль, автору великої прози у драматургії не вдалося віднайти себе ні у сорокових роках минулого століття, коли вийшла друком В. Аджимамудова його перша п'єса «Повернемось», комедія «Клапті туману», ні у драматичному творі «Канава Драконячий вус», написаному у 1950 році [8].

У наступній статті «Класичні теорії драми в Китаї та Європі: компаративний аспект» (2012 р.). Авторки приходять до висновку, що європей-

ський глядач сприймав китайську драматургію з огляду на східну екзотику, хоча на початку ХХ століття і театр. [9]. І драматургія мали деякий вплив на розвиток європейської драми, наприклад, у творах Б. Брехта. на слухну заувагу авторів, на заваді глибшого сприйняття європейським глядачем творів китайських драматургів стала замкненість соціуму, в якому вони творили. Ґрунтовне дослідження китайської драматургії здійснене у дисертаційній роботі О. Воробей «Творчість Лао Ше та китайська розмовна драма першої половини ХХ ст.» (К., 2013р.). Розроблена концепція розвитку китайської драми зазначеного періоду тісно пов'язана із експериментами та новим прочитанням поетизованої драми Цао Юя, історичної драми Тянь Ханя, епізованої драми Лао Ше. На нашу думку, авторкою було створено один логічний ряд творів відомих китайських драматургів, що дозволило впровадити ідеї щодо формувань цілком нової розмовної драми: поетизованої драми у стилі поетичного реалізму із злободенністю питань; п'єси розмовної драми, в основі яких традиційний історичний сюжет; епізована драма Лао Ше у зіставленні із епічним театром Бертольда Брехта.

У статті «Особливості «поетизованих» п'єс Цао Юя як нової форми китайської драми 30-50-х років ХХ століття» (2012 р.) науковець подала крізь призму поетичного реалізму західноєвропейських літературних течій, що своєрідно поєднався із китайською культурою. О. Воробей у публікації «Особливості епізованої драми Лоа Ше у зіставленні з епічним театром Бертольда Брехта» (2013 р.) осмислила не лише естетику творчості відомого китайського драматурга середини ХХ століття, а й співставила її з теоретичними положеннями Бертольда Брехта про відкидання усіляких пережитків традиційного театру.

Отже, становлення китайської драматургії, від часу її зародження і до постмодернізму, на різних етапах супроводжувалося відштовхуванням та наслідуванням від творів усної народної творчості. Специфічною особливістю перших зразків китайської драми була безумовна тяглість до міфів, народних переказів та оповідей, що вплинули на подальшу її структуру та зміст. Безумовне поєднання у текстах розповіді та музики стало визначальними для структури, основних елементів змістової, зовнішньої та внутрішньої організації драми. Окрім того, у більшості драматичних творів досить довгий час був відсутній розподіл на жанри, а саме: комедію, трагедію та власне драму. Експерименти у новітній драмі торкнули-

ся як змісту, так і її форми, динаміка, з огляду на китайський соціум, простежується нами у підході до вирішення драматургами нагальних проблем. Однак поза увагою науковців залишилося поєднання у новітній авангардній драмі, зокрема, у п'єсах Лю Шугана «Візит мертвого до живих», Ван Пейгуна «Ми», Лі Ваньфена та Лань Інхья «Ранкові прогулянки», Цзинь Юня «Нірвана «Пса», Тянь Ханя «Жінка-інспектор Се Яохуань», Хе Цзин-чжі та Діном Ні у «Сивій дівчині», візуального та вербального у змісті та формі.

Список використаних джерел:

1. www.abirus.ru/content/564/623/625/645/655/1.
  2. А. Радіонов. Китайська література нового й новітнього часу/ [Електронне видання.] – Режим доступу: www.vsesvit-journal.com/old/content/view/727/41/
  3. Наши литература и искусство служат широким народным массам, прежде всего рабочим, крестьянами и солдатам; они создаются для рабочих крестьян и солдат, ими пользуются рабочие, крестьяне и солдаты. «Выступления на Совещании по вопросам литературы и искусства в Яньани» (май 1942 года), Избранные произведения, т. III. [Електронне видання.] – Режим доступу: Souz.Info. Мао Цзэ-дун
  4. Духовная культура Китая. – 2009. – Т.4 – С. 308
  5. Ху Ши. Предварительные предложения по литературной реформе. Електронне видання. Режим доступу: <http://sanwen.ru/2012/02/02/predvaritelnye-predlozheniya-po-literaturnojj-reforme-khu-shi/>
  6. Цянь Сюаньтун у виданні: <https://www.livelib.ru/tag/>
  7. Современная китайская драма: Сборник. Пер. с кит.; составл. и послесл. В.Аджимамудовой и Н. Спешнева. – М.: Радуга, 1990. – 445 с.
  8. Лао Ше / Електронне видання. Режим доступу: <http://www.ukrcenter>.
  9. Ісаєва Н., Акімова А. Класичні теорії драми в Китаї та Європі: компаративний аспект / Н. Ісаєва, А. Акімова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Східні мови та літератури. – К., 2012. – Вип. 18. – С.59 – 62
  10. Ся Янь. Под крышами Шанхая. – М.: Искусство, 1961. – 116 с.
-

НОТАТКИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЧНОЇ НАУКИ: СУЧАСНІ НАУКОВІ ДИСКУСІЇ

МАТЕРІАЛИ МУЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

м. Одеса, 24-25 березня 2017 р.

Підписано до друку 28.03.2017. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 8,14. Тираж 100. Замовлення № 0417-420.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
73034, м. Херсон, вул. Паровозна, 46-а, офіс 105.
Телефон +38 (0552) 39 95 80
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4392 від 20.08.2012 р.